

יעמדו לגורלם מאת איזי מן

אנחנו מביטים בהם – היום, כמו תמיד – בתמונה הקפואה בתוך מסגרת שחרה * ומנסים – לרגע אחד, רק לרגע – לומר להם: הנה אנחנו כאן אתכם, כאלו... כאלו דבר לא קרה * אנחנו מביטים בהם – אל הבן שתמיד בן תשע-עשרה... אל האבא שיצא, ולא שב מהמלואים... * והמלים נאמרות, כל-כך ברורות – אבל את מלמול השפתיים אין רואים * ומדברים ומספרים: מה היה אחרי הבשורה המרה... ואיך נאספו כאן כלם... ומי ממשיך להגיע ולחבק ולזכר... * ואיך, אנחנו ממשיכים בלעדיהם – אבל אבד לנו, אתם, הניצוץ של האור * כך מדברים אתם – כל אחד עם יקיריו, וכלנו עם כלם – שאהבנו אהבת נפש... שאבדנו לעד... שכל-כך בקשנו להחזיר... * שחשבנו: זה חלום בלהות וסיוט שעובר, ויבוא הבקר – ואת פניהם, לצדנו, שוב יאיר * כן, אנחנו מדברים אליהם מתוך אותה דממת אלחוט כואבת – ומשתקפים בפניהם דרך הזגוגית המפרידה בינינו לעולם * ואנחנו ממשיכים במלחמת הקיום, והם – התפלל החזן, וקולו הכבד הדהד – הם יעמדו לגורלם **

הם "יעמדו לגורלם לקץ הימים..." – ובודאי זכותם, שמסרו נפשם, תגן עליהם – ועלינו * בודאי, לו יכלנו – היינו הולכים אתם, הרי הם לא פעם הלכו בדרךם – ובעקבותינו * אה הלוואי – הלוואי – היו יודעים שהם לעולם נמצאים בלבנו, ונותרו חיים בשבילנו * ואנחנו ממשיכים לדבר אתם בכל פעם שאנחנו חולפים לידם... בעצם, בכל מקום שאנחנו נמצאים... * ומתוך האהבה הגדולה אנחנו בטוחים: הם, שם למעלה, עומדים במסדר הנצח – ואת דברינו שומעים * ואנחנו שוב מספרים להם מה קרה מאז הנקישה ההיא על הדלת... מאז אותו טור של חברים הלך אחריהם וממש סרב לעזב... * וגם כאשר חלפו השנים, עקבותיהם לא נטשטשו במדרגות לבית, בחצר הנעורים ובפתולי הרחוב * ואיך אבא לא עמד בצער, וסבתא – כמה קשה לה... ואמא – איך על פניה הרכים חרטה העצבות את מסלולי הקמטים... * ואיך, איך אנחנו ממשיכים קדימה, אבל, תמיד, אנחנו חוזרים אליהם – ואל השמים, או האדמה, עומדים ומביטים * ואנחנו כמו פעם ממשיכים באותן שיחות – באמצע הלילה... ובין החלומות... ובתוך פקק התנועה... * וזה מתפתח, כמו תמיד, וגולש לדברים הגדולים והקטנים – ומסתיים בעין לחה ובדמעה * -- אין ספק: ספרנו להם הכל – שהאחות נשאה... שהחובש שנסה להציל תמיד מטלפן בערב החג... שהחדר נשאר כמו שהוא... ובכלל - * שנסינו למלא את החיים, והמשפחה גדלה – אבל תמיד ישאר אצלנו חלל * והתוכחו אתם לא פעם... וכעסנו שלא שמרנו עליהם קצת יותר... ובודאי חשבנו: אלו לא, מה יכל היה להיות... * אבל בכל פעם שאנחנו מרפינים ראש אל האבן הלבנה ומביטים בהם – הדמעות מטשטשות את האותיות * כן, הלוואי ויכלנו – אז ועכשו – לתת להם יד... הלוואי ויכלנו להיות – פה, ושם – בשבילם * הרי אנחנו כאן, חיים בצלם, והם – רחוקים אבל כל-כך קרובים – מול זהר הרקיע יעמדו לגורלם **

ואנחנו מתפללים לעלוי נשמתם – במלות התפלה של כלנו ובמלים הכי פרטיות שיש * ומבקשים את כל שאפשר, ונוכל, בעבורם לבקש * שיהיו בנו הכוחות להיות אתם, אחרי

שְׁעַמְדוּ לְמַעַנְנוּ – וְנִפְלוּ, וְנִתְּנוּ עֵצָמָם אֶחָד-אֶחָד... * שְׁנַרְאָה – לְמַעַנְם – אֶת הָאוֹר שֶׁהֵבִיאוּ
לָנוּ, בְּחַיֵּיהֶם, גַּם כְּאִשֶּׁר הִכָּאֵב שְׁלָנוּ מִתְעוֹרָר כְּמוֹ שֵׁד, וְדוֹקֵר בְּלֵב קָר וְחָד... * שְׁנַמְשִׁיךְ
לְבוֹא לְכָאן, לְהֵבִיט בָּהֶם – יְפִי הַנֶּפֶשׁ... שְׁנַזְכֹּר אוֹתָם – כְּמוֹ שֶׁהֵם. כְּמוֹ שֶׁאֲנִחְנוּ. כָּל-כָּךְ
דוֹמִים * וְהֵם – הֵם, יַעֲמְדוּ לְגוֹרְלָם לְקֶץ הַיָּמִים **

המקאמה הוקראה בטקס תחילת יום הזיכרון תש"ע, הכותל המערבי – 18 באפריל 2010